

C-290/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. június 30.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Satversmes tiesa (Lettország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. június 11.

Felperes:

S Latvijas Gāze

Az eljárásban részt vevő további felek:

Saeima

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

Az alapeljárás tárgya

A Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (közszolgáltatási szabályozó bizottság) által elfogadott, a földgázszállító hálózathoz történő csatlakozásra vonatkozó szabályoknak a Satversme (alkotmány) és az Enerģētiskas likums (energiatörvény) rendelkezéseivel való összeegyeztetőségével, valamint az energiatörvény rendelkezéseinek az alkotmánnyal való összeegyeztetőségével kapcsolatos alkotmányjogi panasz, amellyel annak tisztázását kérik, hogy megfelelő-e az olyan tagállami jogi szabályozás, amely értelmében bármely földgáz-felhasználó csatlakozhat a földgázszállító hálózathoz.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A kérdést előterjesztő bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján a 2009/73 irányelv 2. cikke 3. pontjának, 23. cikkének, valamint 32. cikke (1) bekezdésének értelmezését kéri annak meghatározása érdekében, hogy a földgáz-felhasználóknak (és adott esetben e felhasználók mely kategóriájának)

kell-e rendelkeznie azzal a lehetőséggel, hogy a földgázszállító hálózathoz csatlakozzanak.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Úgy kell-e értelmezni a 2009/73/EK irányelv 23. cikkét és 32. cikkének (1) bekezdését, hogy a tagállamoknak olyan jogi szabályozást kell elfogadniuk, amely szerint egyfelől valamennyi végső felhasználó kiválaszthatja, hogy milyen típusú hálózathoz – szállító vagy elosztó hálózat – csatlakozik, másfelől pedig a rendszerüzemeltető köteles számára megengedni a szóban forgó hálózathoz történő csatlakozást?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a 2009/73/EK irányelv 23. cikkét, hogy a tagállamoknak olyan jogi szabályozást kell elfogadniuk, amelynek értelmében a földgázszállító hálózathoz történő csatlakozás csak a nem háztartási végfelhasználók (tehát kizárólag az ipari felhasználók) számára megengedett?
- 3) Úgy kell-e értelmezni a 2009/73/EK irányelv 23. cikkét és különösen az „új ipari felhasználó” fogalmát, hogy az említett cikk azt a kötelezettséget írja elő, miszerint a tagállamoknak olyan jogi szabályozást kell elfogadniuk, amely értelmében a földgázszállító hálózathoz történő csatlakozás csak az olyan, nem háztartási végfelhasználók (tehát kizárólag az ipari felhasználók) számára megengedett, akik korábban nem csatlakoztak az elosztó hálózathoz?
- 4) Úgy kell-e értelmezni a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 3. pontját és 23. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami jogi szabályozás, amely szerint a földgázszállítás magában foglalja a földgáznak közvetlenül a végső felhasználó földgázellátó hálózatára történő szállítását?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ): 2. cikk (2) bekezdése és 4. cikk (2) bekezdésének a) és i) pontja.

A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv: (1), (3), (6), (8) és (48) preambulumbekkezdés, 2. cikk 3., 5., 24., valamint a 25–27. pontja, 23. cikk (1) és (2) bekezdése, 32. cikk (1) bekezdése.

A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv: 2. és 20. cikk.

A Bíróság ítélkezési gyakorlata

2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélet, C-239/07, EU:C:2008:551, 45., 47. és 49. pont.

A nemzeti jogi háttér

A Lett Köztársaság alkotmánya: 1., 64. és 89. cikk, valamint a 105. cikk első mondata.

Az energiatörvény: 1. cikk 7., 12., 13., 15., 16., 32. és 35. pontja, 45. cikk (2) és (7) bekezdése, 84¹. cikk (1) bekezdése, 111. cikk (1) bekezdésének 1. és 2. pontja.

A közszolgáltatási szabályozó bizottság tanácsának 2019. április 18-i 1/7. sz. határozata „Dabsgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabsgāzes sistēmas operatoriem un dabsgāzes lietotājiem” („A földgázszállító hálózathoz történő csatlakozás szabályai a biometántermelők, a cseppfolyósított földgáz-létesítmények rendszerüzemeltetői és a földgáz-felhasználók számára”).

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A vitatott jogi rendelkezést, az energiatörvény 84¹. cikkének (1) bekezdését a 2016-os módosításokkal iktatták az említett törvénybe, amely módosításokra többek között a 2009/73 irányelvben szereplő követelmények végrehajtása érdekében – a hatékony belső piac létrehozását azzal a céllal biztosítva, hogy lehetővé váljon a földgáznak az Európai Unión belül egyenlő feltételek mellett, megkülönböztetés és korlátozások nélkül történő értékesítése –, valamint harmadik személyeknek a földgázhálózathoz gazdaságilag észszerűen és hatékonyan történő hozzáférése biztosítása érdekében volt szükség.
- 2 Az említett jogi rendelkezés előírja, hogy a közszolgáltatási szabályozó bizottság hagyja jóvá a földgázszállító hálózathoz történő csatlakozásnak a földgázszállító hálózat üzemeltetője által a biometántermelők, a cseppfolyósított földgáz-létesítmények rendszerüzemeltetői és a földgáz-felhasználók tekintetében megállapított szabályait, valamint a földgázelosztó hálózathoz történő csatlakozásnak a földgázelosztó hálózat üzemeltetője által a földgázfelhasználók tekintetében megállapított szabályait. Ezenkívül az energiatörvény értelmében a földgáz szállítása magában foglalja a földgáznak a szállító hálózaton keresztül nem csak a földgázelosztó hálózatra, hanem közvetlenül a földgáz-felhasználókhoz történő szállítását is. A földgáz elosztása magában foglalja továbbá a földgáznak a földgázszállító hálózatról a közvetlenül a földgáz-felhasználó földgázellátó hálózatára történő szállítását.
- 3 2019. április 18-án a közszolgáltatási szabályozó bizottság tanácsa elfogadta az 1/7. sz. határozatot, amelynek címe a következő: „A földgázszállító hálózathoz

történő csatlakozás szabályai a biometántermelők, a cseppfolyósított földgáz-létesítmények rendszerüzemeltetői és a földgáz-felhasználók tekintetében”. E szabályok szerint bármely földgáz-felhasználó csatlakozhat a földgázszállító hálózathoz, elosztórendszer-üzemeltető közreműködése nélkül.

- 4 A felperes alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Satversmes tiesához (alkotmánybíróság, Lettország), mivel úgy ítélte meg, hogy az említett szabályok, valamint az energiatörvény 84¹. cikkének (1) bekezdése sérti többek között a tulajdonhoz való jogát.
- 5 A felperes alkotmányjogi panasza alapján a Satversmes tiesának (alkotmánybíróság) a következőkkel kapcsolatban kell állást foglalnia: 1) a földgázszállító hálózathoz történő csatlakozás szabályainak a Lett Köztársaság alkotmánya 1., 64. és 89. cikkével, valamint 105. cikke első mondatával, továbbá az energiatörvény 45. cikke (7) bekezdésével és 84¹. cikke (1) bekezdésével való összeegyeztethetősége; és 2) az energiatörvény 84¹. cikke (1) bekezdésének a Lett Köztársaság alkotmánya 64. cikkével való összeegyeztethetősége.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 6 **A felperes szerint** a vitatott szabályok nem felelnek meg az alkotmány 64. cikkének, illetve 105. cikke első mondatának; sértik a megfelelő ügyintézés, a gondos jogalkotás, a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvét, amelyek az alkotmány 89. cikkének (1) bekezdéséből következnek, és nem felelnek meg az energiatörvény 45. cikke (7) bekezdésének, illetve 84¹. cikke (1) bekezdésének sem. Ami az energiatörvény 84¹. cikkének (1) bekezdését illeti, az nem áll összhangban az alkotmány 64. cikkével.
- 7 A felperes hozzáteszi, hogy 2017. április 3-ig kizárólag ő mint vertikálisan integrált vállalkozás biztosította a földgáz vásárlását, tárolását, szállítását, elosztását és forgalmazását a lett földgázpiacon. A földgázpiac lettországi liberalizációjának folyamatában a felperestől elkülönülve létrejött a Conexus Baltic Grid részvénytársaság, amelyre többek között a földgázszállítás országos infrastruktúráját, valamint az egyetlen földgázszállítási hálózatot ruházták át. A felperes nem részvényes e részvénytársaságban. Ezenkívül a felperestől elkülönült leányvállalatként létrejött a Gaso részvénytársaság, amely engedély birtokában földgázelosztási szolgáltatást nyújt Lettország területén. A felperes az egyetlen részvényese e részvénytársaságnak, és továbbra is földgázt forgalmaz. Az engedély alapján a Gaso részvénytársaság a földgázelosztó hálózat egyetlen üzemeltetője Lettországban, amely a szállítási rendszerből a végső fogyasztókig történő földgázellátást biztosítja. A földgázelosztási szegmens a felperes csoportjának egyik legfontosabb üzleti szegmense. A földgázszállító hálózatokhoz történő csatlakozásra vonatkozó, vitatott szabályok lehetővé teszik, hogy bármely földgáz-felhasználó csatlakozhat a földgázszállító hálózathoz az elosztórendszer-üzemeltető közreműködése nélkül. Ily módon korlátozott a felperes csoportjához tartozó Gaso részvénytársaságnak az engedély útján

megszerzett azon joga, hogy kereskedelmi tevékenységet folytasson a földgázelosztó hálózat területén.

- 8 A felperes szerint a vitatott szabályok elfogadása csökkentette a felperes csoportjának értékét, és ily módon sértette a tulajdonhoz való jogát, amelyet az alkotmány 105. cikke ismer el. Mivel a vitatott szabályokat az energiatörvény 84¹. cikkének (1) bekezdése alapján fogadták el, az energiatörvény e rendelkezése szintén sérti az említett, tulajdonhoz való jogot.
- 9 A felperes szerint az energiatörvény 84¹. cikke (1) bekezdésének e törvény jellege és célja alapján történő vizsgálatából az következik, hogy a jogalkotó nem hatalmazta fel a közszolgáltatási szabályozó bizottságot olyan szabályok elfogadására, amelyek lehetővé teszik bármely földgáz-felhasználó számára a földgázelosztó hálózatról történő lecsatlakozást és közvetlenül a földgázszállító hálózathoz történő csatlakozást. E tekintetben figyelembe kell venni a 2009/73 irányelvet.
- 10 A felperes szerint a 2009/73 irányelvből az következik, hogy a földgázelosztó hálózat üzemeltetői a földgázszállító hálózat üzemeltetőitől függetlenek és elkülönülnek azoktól. A földgáz-felhasználóknak hozzáférési joguk van a földgázhálózathoz, azonban nem jogosultak arra, hogy egy meghatározott típusú – szállító vagy elosztó – hálózathoz csatlakozzanak. Főszabály szerint a földgáz-felhasználó a földgázelosztó hálózat üzemeltetője által üzemeltetett földgázelosztó hálózaton keresztül csatlakozik a földgázhálózathoz.
- 11 A felperes hozzáteszi, hogy a 2009/73 irányelv 23. cikke értelmében a tagállami szabályozás csak akkor teheti lehetővé a földgáz-felhasználóknak a földgázszállító rendszerhez történő közvetlen csatlakozását, ha a földgázelosztó hálózat üzemeltetője az elosztóhálózathoz történő csatlakozást műszaki vagy működési korlátozások miatt utasítja vissza, vagy ha egyéb olyan objektív okok állnak fenn, amelyek szükségessé teszik a földgáz-felhasználóknak a földgázszállító rendszerhez történő közvetlen csatlakozását. Ezenkívül az említett cikk csak a földgáz-felhasználók egy konkrét csoportjára utal: az új ipari felhasználókra.
- 12 **A vitatott aktust kibocsátó szerv – a közszolgáltatási szabályozó bizottság –** arra hivatkozik, hogy a vitatott szabályok összhangban állnak az alkotmánnyal, az energiatörvény 45. cikkének (7) bekezdésével, e törvény vitatott rendelkezésével – az energiatörvény 84¹. cikkének (1) bekezdésével.
- 13 Álláspontja szerint az energiatörvény 84¹. cikkének (1) bekezdése a 2009/73 irányelv 23. cikkét ülteti át, amelynek értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell az ipari felhasználók létesítményeinek a földgázszállító hálózathoz történő, megkülönböztetéstől mentes csatlakozását.
- 14 Az a tény, hogy a vitatott szabályok előírták az energiatörvény 84¹. cikkének (1) bekezdésében foglalt szervezetek – ideértve a földgáz-felhasználókat is – ahhoz való jogát, hogy létesítményeiknek a földgázszállító hálózathoz történő csatlakozását kérjék, illetve a földgázszállító hálózat üzemeltetőjének az e

csatlakozás biztosítására irányuló kötelezettségét, valamint annak lehetőségét, hogy a földgázfelhasználók a földgázt a földgázszállító hálózatról, az ilyen csatlakozás kiépítése által nyerjék, a szállító hálózaton keresztül történő földgázszállítást nem teszi földgázelosztássá.

- 15 [A szóban forgó szervezet szerint] a vitatott szabályok kidolgozása során az érdekelt felek azt kérték, hogy írjanak elő korlátozásokat a földgázfelhasználók létesítményeinek a földgázszállító hálózathoz történő csatlakozása tekintetében. Ugyanakkor sem a nemzeti szabályozás, sem pedig a 2009/23 irányelv 23. cikkének (1) bekezdése nem ír elő korlátozásokat e joggal kapcsolatban. Ezenkívül, ha az ipari földgázfelhasználók úgy döntenének, hogy a létesítményeiket lecsatlakoztatják a földgázelosztó hálózatról, és azokat a földgázszállító-hálózathoz kapcsolják, a többi földgázfelhasználó által a földgáz elosztásáért fizetendő összegekre gyakorolt hatás viszonylag csekély lenne.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indoklásának rövid bemutatása

- 16 A jelen ügyben azt kell meghatározni, hogy a 2009/73 irányelvvel ellentétes-e az olyan tagállami szabályozás, amely szerint minden földgáz-felhasználó csatlakozhat a földgázszállító hálózathoz.
- 17 A Satversmes tiesa (alkotmánybíróság) szerint a 2009/73 irányelv 2. cikkének 3. pontjából első ránézésre az következik, hogy a földgázszállítás nem foglalja magában a földgáznak azon hálózati szektoron történő szállítását, amely alapvetően a földgáz helyi elosztására és a végső felhasználók ellátására használt nagynyomású csővezetékek részét képezi. A földgázt ugyanis a földgázelosztó hálózatról szállítják közvetlenül a végső felhasználó ellátó hálózatára, nem pedig a földgázszállító hálózaton keresztül.
- 18 Mindazonáltal a 2009/73 irányelv 23. cikkéből az következik, hogy az ipari felhasználók – vagy legalábbis az új ipari felhasználók – csatlakozhatnak a földgázszállító hálózathoz. A 2009/73 irányelv nem határozza meg pontosan az „ipari felhasználó” fogalmát. A 2009/73 irányelv 2. cikkének 24. pontjában említett felhasználói kategóriák közül az „ipari felhasználó” fogalma alatt a végső felhasználókat kell érteni, mivel az említett irányelv előkészítő munkálatai alapján ítélve az „ipari felhasználó” fogalma azon személyekre vonatkozhatott, akik földgázt fogyasztanak. A Satversmes tiesa (alkotmánybíróság) úgy véli, hogy mivel a 2009/73 irányelv 2. cikkének 27. pontjában említett végső felhasználó egyaránt lehet háztartási és nem háztartási felhasználó, ipari felhasználó csak az irányelv 2. cikkének 26. pontja szerinti nem háztartási felhasználó lehet.
- 19 Ennek megfelelően úgy kell érteni, hogy a 2009/73 irányelv 23. cikkéből a tagállamok azon kötelezettsége ered, hogy olyan jogi szabályozást fogadjanak el, amely – legalább is a nem háztartási felhasználók számára – lehetővé teszi a földgázszállító hálózathoz történő közvetlen csatlakozást, illetve hogy az ilyen szabályozás összhangban állhat az irányelvvel.

- 20 A jelen ügyben vitatott szabályokból, valamint az energiatörvény 1. cikkének 13. és 15. pontjaiból az következik, hogy Lettországból bármely földgázfelhasználó – a nem új ipari felhasználókat is ideértve – csatlakozhat a földgázszállító hálózathoz. Következésképpen a jelen ügyben azt kell meghatározni, hogy az ilyen szabályozás ellentétes-e a 2009/73 irányelv 2. cikkének 3. pontjával és 23. cikkével.
- 21 A jelen ügyben figyelembe kell venni az EUMSZ 2. cikk (2) bekezdését az Európai Uniónak és a tagállamoknak meghatározott területeken fennálló hatásköreivel összefüggésben. A 4. cikk (2) bekezdésének a) és i) pontja értelmében az Európai Unió és a tagállamok hatáskörei megosztottak a belső piac és az energia területén.
- 22 A 2009/73 irányelv elfogadásával az Európai Parlament és a Tanács lényegében európai uniós hatásköröket gyakorolt a belső piac és az energia területén. A jelen esetben azonban kétségek állnak fenn azzal kapcsolatban, hogy az Európai Unió és a tagállamok közötti megosztott hatáskörgyakorlás terén mit jelent a harmadik feleknek a 2009/73 irányelv 32. cikke (1) bekezdésében elismert hozzáférési joga.
- 23 A 2009/73 irányelv (1), (3), (6) és (8) preambulumbekkezdéséből következik, hogy az Európai Unióban a földgáz belső piacának célja, hogy az Európai Unió valamennyi fogyasztója, azaz a lakosság vagy a vállalkozások számára valós választási lehetőséget teremtsen. Ha a hálózatok nem különülnek el ténylegesen a termelési és ellátási tevékenységektől, az a hálózat üzemeltetése terén hátrányos megkülönböztetés kockázatával jár. Ilyen hátrányos megkülönböztetés akkor merülhet fel, ha egy vertikálisan integrált gazdasági szereplő földgáztermelési vagy -ellátási tevékenységeket végez, ugyanakkor földgázszállító és -elosztó rendszert is üzemeltet. Ebben az esetben lehet, hogy a vertikálisan integrált gazdasági szereplőnek nem fűződik érdeke ahhoz, hogy a földgáztermelési vagy -ellátási piacon jelen lévő esetleges versenytársak számára biztosítsa az általa üzemeltetett földgázszállító és -elosztó hálózatokhoz való hozzáférést. Ez oly módon nehezíti meg az Európai Unió működéséről szóló szerződés által biztosított szabadságok gyakorlását, hogy nem teszi lehetővé valamennyi fogyasztó számára a szolgáltató szabad megválasztását, illetve azt, hogy a szolgáltatók szabadon láthassák el felhasználóikat, jöllehet a 2009/73 irányelv (48) preambulumbekkezdése szerint ezen irányelv középpontjában a fogyasztók érdekeinek kell állniuk.
- 24 A Satversmes tiesa (alkotmánybíróság) szerint a fenti megfontolásokból az következik, hogy a 2009/73 irányelv célja a fogyasztók érdekeinek védelme a vonatkozó fogyasztók – a végső felhasználók – által választott földgáz-kereskedők, illetve –szolgáltatók védelmének a földgázszállító és -elosztó hálózatokhoz történő hozzáférés tekintetében alkalmazott hátrányos megkülönböztetéssel szembeni védelme biztosításával. A harmadik felek hozzáférése tekintetében a 2009/73 irányelv 32. cikkének (1) bekezdésében elismert elv ugyanis közvetlenül a végső felhasználókra vonatkozik.

- 25 Az Európai Unió Bírósága hasonló megállapításokat fogalmazott meg a harmadik feleknek a villamos energia piacához a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 20. cikke értelmében történő hozzáférésére vonatkozó elv értékelésekor. Az említett cikk (1) bekezdése többek között akként rendelkezett, hogy a tagállamoknak olyan rendszert kell létrehozniuk, amelyben a harmadik felek szállító- és elosztóhálózathoz való hozzáférését nyilvános, minden feljogosított felhasználóra vonatkozó díjak alapján teszik lehetővé, objektív kritériumok alapján, a rendszerhasználók közötti megkülönböztetés nélkül. Ezenkívül, bár a 2003/54 irányelv nem tartalmazott a 2009/73 irányelv 23. cikkéhez hasonló rendelkezést, a 2003/54 irányelv 2. cikke megállapította, hogy a szállítás nem csak az elosztók, hanem a végső felhasználók számára történő villamosenergia-szállítást is magában foglalja.
- 26 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy a 2003/54 irányelv 20. cikkének (1) bekezdése, mivel a rendszerhasználókat is a hatálya alá vonta, a feljogosított felhasználókat a hálózatokhoz hátrányos megkülönböztetés nélkül történő hozzáférési joggal ruházta fel. A tagállamoknak mozgásterük maradt a tekintetben, hogy a rendszerhasználókat – ideértve a feljogosított felhasználókat is – egy bizonyos típusú hálózat felé orientálják, de azzal a feltétellel, hogy erre hátrányos megkülönböztetéstől mentes indokok alapján és objektív megfontolásokból kerül sor. A rendszerhasználók ily módon jogosultak voltak a villamosenergia-hálózathoz való hozzáférésre, de a tagállamok dönthettek arról, hogy a csatlakoztatásra milyen típusú hálózat útján kerüljön sor. E megfontolásokra tekintettel a Bíróság megállapította, hogy a 2003/54 irányelv 20. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az a harmadik feleknek csak a villamos energia átviteli és elosztó hálózatokhoz való hozzáférése, és nem az azokhoz való csatlakozása tekintetében ír elő kötelezettségeket a tagállamok számára, és nem írja elő, hogy a tagállamok által létrehozandó hálózati hozzáférési rendszereknek lehetővé kell tenniük a feljogosított fogyasztó számára, hogy szabadon megválaszthassa azt a típusú hálózatot, amelyhez csatlakozni kíván (a Bíróság 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélete, C-239/07, EU:C:2008:551, 45., 47. és 49. pont).
- 27 A Bíróság idézett ítélete a harmadik feleknek a villamos energia belső piacához való hozzáférésére vonatkozó elvre vonatkozik, ezt az elvet azonban a földgáz belső piacon is elismerik. Következésképpen azt a következtetést kell levonni, hogy a 2009/73 irányelv 32. cikkének (1) bekezdése a harmadik feleknek a földgázszállító és –elosztó hálózatokhoz történő hozzáféréssel, nem pedig az azokhoz való csatlakozásával kapcsolatos tagállami kötelezettségeket határozza meg, és nem írja elő, hogy a földgázszállító és –elosztó hálózatokhoz való, a tagállamok által létrehozandó hozzáférési rendszernek lehetővé kell tennie, hogy a végső felhasználó szabadon megválaszthassa azt a típusú hálózatot, amelyhez csatlakozni fog.

- 28 Az előző megfontolásokra tekintettel eltérő következtetéseket lehet levonni, nevezetesen:
- 1) A 2009/73 irányelv 32. cikkének (1) bekezdése a harmadik feleknek a földgázszállító és –elosztó hálózatokhoz történő hozzáféréssel, nem pedig az azokhoz való csatlakozásával kapcsolatos tagállami kötelezettségeket határozza meg, és a tagállamoknak mozgásterük marad a tekintetben, hogy a rendszerhasználókat – a végső felhasználókat is ideértve – egy bizonyos típusú hálózat felé orientálják, miközben az irányelv 23. cikke által a tagállamok számára az ipari felhasználók földgázszállító hálózatokhoz történő csatlakozása tekintetében előírt követelmények csak azon esetekre vonatkoznak, amikor a tagállam a végső felhasználókat a földgázszállító hálózat felé orientálta.
 - 2) A 2009/73 irányelv 23. cikke és 32. cikkének (1) bekezdése a harmadik felek földgázszállító hálózatokhoz való hozzáféréssel és csatlakozásával kapcsolatos tagállami kötelezettségeket határozza meg, amelyek különösen az ipari felhasználóknak a földgázszállító, illetve a földgázelosztó hálózathoz történő csatlakozását írják elő.
- 29 A jelen ügyben a Satversmes tiesa (alkotmánybíróság) már meghatározta az energiatörvény rendelkezései és az 2009/73 irányelv közötti viszonyt és e törvény rendelkezéseinek tartalmát. A Bíróság ítélezési gyakorlata még nem alakult ki a jelen határozatban felmerült kérdésekkel kapcsolatban. Következésképpen a jelen ügy körülményei indokolják előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek az Európai Unió Bírósága elé terjesztését.